

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(назва навчального підрозділу)

Кафедра менеджменту, економіки та туризму

Затверджую:
Заступник директора з
навчально-методичної та
виховної роботи

к.е.н., доц. Парфенюк С. І.
(ПІБ)

30.08.2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту, економіки та туризму
(назва кафедри)

Протокол № 01/24/25 від 30.08.2024 р.
Завідувач кафедри

к.е.н., доц. Оліховська М. В.
(ПІБ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організаційна поведінка і лідерство

спеціальності: 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня: другий (магістерський) рівень
(назва освітнього рівня)

освітньої програми: Менеджмент
(назва освітньої програми)

спеціалізації: -
(за наявності) (назва спеціалізації)

Львів 2024

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Стефанишин Оксана Борисівна, кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту, економіки та туризму

Викладач:

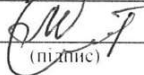
Чорна Людмила Олександрівна, доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту, економіки та туризму

Стефанишин Оксана Борисівна, кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту, економіки та туризму

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
менеджменту, економіки та туризму

Протокол від 30.08.2024 р. № 01/24/25

Завідувач кафедри _____ М. В. Оліховська

(підпис)

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми

«Менеджмент»

(назва освітньої програми)

30.08.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми _____ М. В. Оліховська

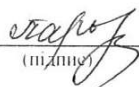

(підпис)

Силябус перевірено

30.08.2024 р.

Заступник директора з

навчально-методичної та виховної роботи _____ Є. І. Парфенюк

(підпис)

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Львівський інститут
Кафедра менеджменту, економіки та туризму**

Назва дисципліни	Організаційна поведінка і лідерство
Викладач (-і)	Стефанишин Оксана Борисівна
Портфоліо викладача (-ів)	http://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-menedzhmentu-ekonomiky-ta-turyzmu/osobovyy-sklad/ken-stefanyshyn-oksana-borysivna/
Контактний тел.	+38(032)-224-91-23
E-mail:	2905sob1971@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-menedzhmentu-ekonomiky-ta-turyzmu/navchalno-metodychne-zabezpechennya-druhyy-mahisterskyy-riven/metodychne-zabezpechennya-navchalnykh-dystryplin-opp-menedzhment-2y-mahisterskyy-riven/sylabusy/obovyazkovi-spetsialnosti-073-menedzhment/orhanizatsiy-na-povedinka-i-liderstvo/
Консультації	понеділок, 2 години, 14.20-15.40, ауд.304

Коротка анотація до дисципліни. Ефективне управління в сучасних умовах тісно пов'язане із взаємодією багатьох людей, що зумовлює необхідність планування та координації їхньої спільної діяльності. Перед менеджерами постає проблема впливу індивідів, груп, організаційних систем на ефективність та результати роботи. На перший погляд, цей вплив має випадковий характер і керівники нерідко покладаються на інтуїтивне усвідомлення вчинків своїх підлеглих. Проте, систематичне вивчення організаційної поведінки забезпечує структуроване розуміння процесів в організації, як соціальної системі. Вивчення дисципліни «Організаційна поведінка і лідерство» допомагає здобувачам вищої освіти зрозуміти, як люди взаємодіють у командах і організаціях, а також як впливати на їхню мотивацію і продуктивність. Це знання є ключовим для розвитку ефективних лідерських навичок, управління конфліктами та покращення комунікації. Здобуті навички дозволяють краще адаптуватися до змін у робочому середовищі та створювати позитивну організаційну культуру.

1. Метою вивчення дисципліни «Організаційна поведінка і лідерство» є надання засад теоретичних знань про основні закономірності поведінки людини в організації і сприяння формуванню навичок і умінь управляти індивідуальною і спільною діяльністю в рамках певних організаційних структур.

2. Завдання курсу полягає в тому, щоб на основі комплексного підходу забезпечити:

- засвоєння основних теоретичних положень і вироблення практичних навичок щодо формування і управління поведінкою персоналу в організації;
- вивчення проблематики розвитку і ефективного управління людськими ресурсами сучасної організації;
- освоєння різних підходів до управління людським потенціалом організації;

- опанування принципів вибору оптимального стилю лідерства;
 - вивчення джерел і шляхів прояву організаційної культури;
 - набуття практичних навичок щодо мотивації персоналу;
 - отримання необхідних знань для правильного формування робочої групи з урахуванням чинників групової згуртованості і психологічної сумісності;
 - використання при формуванні команд типологічних профілів особи;
 - опанування навичок управління конфліктними ситуаціями;
 - отримання знань, необхідних менеджеріві для роботи в багатонаціональному колективі в умовах глобалізації.
- зацікавленість студентів в активній навчальній та науково-дослідній роботі.

3. Формат курсу: очний (offline)

Пререквізити навчальної дисципліни: менеджмент, самоменеджмент, лідерство та командоутворення, теорія та організація управління, управління персоналом, мотиваційний менеджмент.

Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
Спеціальні компетентності	СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів. СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту. СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми. СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість. СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.
Програмні результати навчання	ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті. ПРН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач. ПРН11. Мати навички забезпечення особистого професійного розвитку та планування власного часу. ПРН12. Мати навички делегування повноважень та керівництва організацією (підрозділом). ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

5. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 34 години аудиторної роботи; 56 годин – самостійної роботи, іспит – для денної форми навчання;

90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 6 годин аудиторної роботи; 84 годин – самостійної роботи, іспит – для заочної форми навчання.

6. Статус дисципліни: *цикл професійної підготовки обов'язкові дисципліни.*

7. Пререквізити. Вивчення курсу базується на матеріалах дисциплін: менеджмент персоналу, стратегічний менеджмент, управління проектами, методологія наукових досліджень та академічна доброчесність.

8. Технічне й програмне забезпечення / обладнання: мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ магістрів до Інтернету.

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Виконання індивідуальних завдань.
- Виконання завдань у встановлений термін.

- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

- Дотримання академічної доброчесності (Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти – відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату).

- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

- Уся література, яку магістри не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської/практичної частин:

- **Змістовий модуль 1 «Концептуальні засади організаційної поведінки»** (лекцій 6 – (12 год), семінарські заняття – 4 (8 год));

- **Змістовий модуль 2 «Лідерство та управління розвитком команди»** (лекцій – 4 (8 год); семінарські заняття – 3 (6 год)).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекція-бесіда, лекція-дискусія, письмова програмована лекція, лекція-консультація.

Лекція-бесіда – запитання до аудиторії, запрошення до колективного дослідження – швидка «мозкова атака».

Проблемна лекція – «співавторство» у вирішенні проблемних задач.

Лекція-дискусія - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, спосіб організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Письмова програмована лекція – викладач сам складає і пропонує запитання студентам; на підготовлені запитання викладач спочатку просить відповісти їх, а потім проводить аналіз і обговорення неправильних відповідей.

Лекція-консультація – наприклад, перша частина заняття проводиться у вигляді лекції, в якій викладач відповідає на питання студентів, які виникли в ході попередньо-пошукової роботи, доповнюючи і розвиваючи їх на свій розсуд; друга частина проходить у формі відповідей на додаткові запитання студентів, вільного обміну думками і завершується заключним словом лектора.

Семінарські/практичні заняття присвячуються участі у групах за вибором, розгляду конкретних ситуацій, семінар – «круглий стіл», семінар з індивідуальною і груповою роботою з презентацією результатів (у тому числі на конференціях).

Здобувач вищої освіти працює з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконує усні та письмові завдання, виступає з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделює поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- розробка і презентація одного групового завдання-кейса у формі презентації;
- розробка і презентація одного індивідуального завдання-кейса у формі презентації;
- виступ-інформування за темами семінарських занять;
- семінар з індивідуальною та груповою роботою;
- семінар у формі дебатів.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	6	6	4	4
Відвідування семінарських занять	1	4	4	3	3
Робота на семінарському занятті	10	4	40	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи (передбачено по кожній темі)	5	4	20	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом			95		77
Максимальна кількість балів:			172		

$172:100=1,72$ Студент набрав X балів; Розрахунок: $X:1,72 =$ загальна кількість балів.

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях), документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною.

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

14. Форми проведення поточного, модульного контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів, семінарів дебатів, конференціях та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота відповіді (враховуючи самостійно опрацьований матеріал) – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання), аналіз практичних ситуацій – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів – 10 балів.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань. Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- викладення теоретичного питання (2 питання (по 5 балів) – 10 балів);
- задача-кейс 10 балів;
- тести (5 тестів (по 1 балу) – 5 балів).

Максимальна кількість балів – 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання: *існують*.

16. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
60-67	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Войтко С. В., Мельниченко А. А. Лідерство та антикризовий менеджмент : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, вид-во «Політехніка», 2021. 194 с.
2. Микитюк Н. Є. Організаційна поведінка : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2020. 95 с.
3. Свидрук І. І., Турянський Ю. І., Миронов Ю. Б. Організаційна поведінка : підручник. Львів : Вид-во ЛТЕУ, 2022. 352 с.
4. Стоян О. Ю. Лідерство та командування : метод. рек. з дисципліни для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». Миколаїв : ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 40 с.
5. Шавкун І. Г., Дибчинська Я. С. Організаційна поведінка : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 203 с.

Додаткова:

6. Бортнікова М. Г., Крохмальна Я. О. Роль креативного менеджменту у формуванні творчого потенціалу підприємства. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та розвитку*. 2022. № 2 (8). С. 37-44.
7. Гавкалова Н. Л., Гришина В. В. Організаційно-комунікаційне забезпечення – основа ефективності управлінської діяльності персоналу підприємств : монографія. Харків : ХНЕУ імені С. Кузнеця, 2021. 191 с.
8. Гайдученко С. О. Організаційна культура. Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2020. 75 с.
9. Довгань Л. Є., Ведута Л. Л., Мохонько Г. А. Технології управління людськими ресурсами : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 511 с.
10. Кифяк В. Інструменти командування. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2022. 165 с.
11. Лі Циці Лідерські якості менеджерів: вектори успіху : монографія. Київ : ЦНЛ, 2018. 184 с.
12. Свидрук І. І., Турянський Ю. І., Миронов Ю. Б. Організаційна поведінка : підручник. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2022. 352 с.

13. Стоян О. Ю. Теоретичні положення формування харизматичного лідерства в системі публічного управління. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 4. URL : <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1932>
14. Прищак М. Д., Лесько О. Й. Етика та психологія ділових відносин : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Вінниця : ВНТУ, 2023. 246 с.
- 15.

Електронні ресурси:

1. Deci E., Ryan R. Intrinsic Geogre A. Power as a compensatory value. In: *Pilitical leadership*. Ed. B. Kellennan. Pittsburg. Univ. of Pitsburg Press, 1986. Pp. 70. URL : <https://www.redalyc.org/pdf/960/96024266006.pdf>
2. David Priestley. Forming, Storming, Norming and Performing: The Stages of Team Formation [Електронний ресурс] / David Priestley // *Venture team building*. 2015. URL : <http://www.ventureteambuilding.co.uk/forming-storming-norming-performing>
3. Team Models. Different types of teams. URL : <http://www.managementstudyguide.com/team-models.htm>
<https://www.ebrd.com/ru/home.html>
4. Tuckman B. Developmental Sequence in Small Groups. *Psychological Bulletin*. 1965. Pp. 384–399. URL : <https://psycnet.apa.org/record/1965-12187-001>

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuiv.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
4. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
5. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
6. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
7. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЙНА ПОВЕДІНКА І ЛІДЕРСТВО»

Разом: 90 год., з них 20 год. – лекції, 14 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 56 год.

Кількість балів за семестр	172 бали						
Модулі	Змістовий модуль I (95)				Змістовий модуль II (77)		
Назва модуля	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ				ЛІДЕРСТВО ТА УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ КОМАНДИ		
Лекції	1 (1 бал)	2-3 (2 бали)	4-5 (2 бали)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8-9 (2 бали)	10 (1 бал)
Теми лекцій	Концепція організаційної поведінки	Індивідуальний рівень організаційної поведінки	Управління груповими процесами	Організаційна культура і клімат	Парадигми і концепції лідерства	Командоутворення, керівництво і лідерство	Сучасні тенденції лідерства
Семінарські і практичні заняття	1 (11 балів)	2 (11 балів)	3 (11 балів)	4 (11 балів)	5 (11 балів)	6 (11 балів)	7 (11 балів)
Теми семінарських занять	Концепція організаційної поведінки	Індивідуальний рівень організаційної поведінки	Управління груповими процесами	Організаційна культура і клімат	Парадигми і концепції лідерства	Командоутворення, керівництво і лідерство	Сучасні тенденції лідерства
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)				модульна контрольна робота №2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,72						